

SXEDIO.FY8

26.3.1951: ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΣΥΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΕΠΕΒΑΛΕ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΣΤΗΣ

Στα **1951** ο Κυβερνήτης επέβαλε σκληρά μέτρα για έλεγχο του Τύπου και των ενωτικών εκδηλώσεων του Κυπριακού λαού. Στα μέτρα αντέδρασαν τόσο η Εθναρχία όσο και η Αριστερά.

Από πλευράς Αριστεράς τις αντιδράσεις της για τα Νομοσχέδια πλήρωσαν με διάφορες ποινές φυλάκισης ορισμένα ηγετικά στελέχη της όπως οι Διομήδης Γαλανός και Σάββας Ιωάννου μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος.

Η αριστερά είχε οργανώσει εκδήλωση διαμαρτυρίας έξω από το οίκημα της ΠΕΟ στη Λευκωσία, όπου μίλησε ο Διομήδης Γαλανός Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Κόμματος και διευθυντής της εφημερίδας του Κόμματος "Νέος Δημοκράτης".

Στη δίκη τους που έγινε στις **26** Μαρτίου **1951** ο αξιωματικός της αστυνομίας Αντώνης Παπαδόπουλος παραθέτοντας τα γεγονότα είπε:

"Στη συγκέντρωση που οργανώθηκε στις συντεχνίες μίλησε ο κατηγορούμενος Δ. Γαλανός. Ο ομιλητής αναφέρθηκε στα τελευταία νομοσχέδια, τα οποία θεσπίστηκαν σε νόμους εκείνη την ημέρα. Στο τέλος της ομιλίας του ο κατηγορούμενος Δ. Γαλανός ρώτησε το ακροατήριο αν ήθελαν να γίνει διαδήλωση. Το ακροατήριο απάντησε καταφατικά και **500** άτομα χύθηκαν στους δρόμους. Το πλήθος που πήρε μέρος στη διαδήλωση φώναζε με υψωμένες τις γροθιές διάφορα συνθήματα σαν "Ζήτω η Ένωση, Κάτω ο νεοπαλμερισμός, θάνατος στους προδότες, κάτω ο φασισμός κλπ". Οι διαδηλωτές προχωρούσαν με γοργό βήμα. Η διαδήλωση επέστρεψε στις συντεχνίες όπου και διαλύθηκε.

Μετά τον εισαγγελεύοντα αξιωματικό εξέθεσε τα γεγονότα ο δικηγόρος της υπεράσπισης Π.

Κακογιάννης:

"Στη συγκέντρωση έφτασαν τα νέα της θέσπισης σε νόμους των τελευταίων νομοσχεδίων που είχαν καταδικαστεί από τα δικηγορικά σώματα διαφόρων πόλεων της Κύπρου, από τα κόμματα της Αριστεράς και της δεξιάς και από τον Αρχιεπίσκοπο. Το πλήθος στο άκουσμα αυτών των ειδήσεων, άρχισε να φωνάζει: Διαδήλωση, διαδήλωση.

Η διαδήλωση ήταν αυθόρμητη, ήταν η εκδήλωση της αγανάκτησης των συντεχνιών για τη θέσπιση σε νόμους των Νομοσχεδίων. Ο ομιλητής αναφέρθηκε στα νομοσχέδια, αλλά δε ρώτησε το πλήθος αν ήθελε να γίνει διαδήλωση. Η διαδήλωση που έγινε ήταν μια ειρηνική διαδήλωση και οι διαδηλωτές φώναζαν συνθήματα ενάντια στα νομοσχέδια για τη διατήρηση της ειρήνης και για την Ένωση που είναι γνωστές απαιτήσεις του Κυπριακού λαού".

Ο δικαστής πριν εκδώσει την απόφαση του ρώτησε τους κατηγορούμενους αν ήθελαν να πουν τίποτε πριν τους επιβάλει ποινή. Τόσο ο Δ. Γαλανός όσο και ο Ζαχαρίας Φιλιππίδης που δοκίμσαν να μιλήσουν για τα ελατήρια που τους έσπρωξαν στο να παραβιάσουν το νόμο διακόπηκαν από το δικαστήριο.

Ο δικαστής εκδίδοντας τελικά την απόφαση του είπε ανάμεσα στ' άλλα και τα ακόλουθα:

"Οι κατηγορούμενοι έλαβαν μέρος σε παράνομη διαδήλωση. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η διαδήλωση έγινε για διαμαρτυρία εναντίον των νόμων. Το δικαστήριο δεν πιστεύει ότι η διαδήλωση ήταν αυθόρμητη. Αν η διαδήλωση γινόταν πριν τα νομοσχέδια θεσπιστούν σε νόμους, δηλαδή σε καιρό που η Κυβέρνηση δεχόταν κριτική γι' αυτά τα νομοσχέδια, το δικαστήριο θα το λάμβανε υπόψη".

Οι κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν στις πιο κάτω ποινές:

- Δ. Γαλανός σε τετράμηνη φυλάκιση.

- Μιχαήλ Γ. Γιαλλάκias, Αντώνης Χρίστου, Βάσος Ι. Χ" Ιωάννου, Σωτήρης Χ" Βασίλη και Σάββας Ιωάννου σε δίμηνη φυλάκιση.

- Ζαχαρίας Φιλιππίδης και Τάκης Θ. Κακουλλής πρόστιμο **15** λιρών.

- Χαράλαμπος Ττοφανή, Χρ. Μιχαήλ, Δημήτρης Χ. Σκουρίδης, Ανδρέας Ιωάννου και Νικόλας Δ. Αλή σε πρόστιμο δέκα λιρών.

- Χρ. Ν. Ελευθεριάδης, Κώστας Α. Αντωνόπουλος, Ηλίας Στυλιανού, Χρίστος Κυριάκου, Παύλος Ν. Πάμπουλος, Γεώργιος Ιωάννου, Τάκης Λεωνίδα, Καλλιόπη Γρηγορίου, Αννα Κ. Πιτσιλλίδου και Πολύκαρπος Μ. Μαυρομαμάτης σε πρόστιμο πέντε λιρών.

Πρώτοι σύμφωνα με τις πρόνοιες των νέων Νομοσχεδίων τέθηκαν υπό αστυνομική επιτήρηση τρεις Έλληνες από τη Δωρά, οι Παναγής Αυγουστή Παπίσης, Αντώνιος Αυγουστή Παπίσης και Αναστάσης Σωκράτους.

Οι τρεις είχαν διαταχθεί στις **23** Μαΐου από το δικαστήριο, όπως υπογράψουν γραμμάτιο από **100** λίρες ο καθένας ότι θα διατηρήσουν την ειρήνη και θα είναι καλής διαγωγής για περίοδο ενός χρόνου.

Επίσης τέθηκαν υπό αστυνομική επιτήρηση με την υποχρέωση να παραμένουν στο σπίτι τους μια ώρα μετά τη δύση του ηλίου μέχρι την ανατολή, να μη εγκαταλείψουν το χωριό τους χωρίς την άδεια του διοικητή της αστυνομίας και ότι θα ειδοποιούσαν τον υπεύθυνο της Αστυνομίας της επαρχίας τους αν θα άλλασσαν κατοικία στο ίδιο το χωριό τους.

Στις **2** Ιουνίου καταδικάστηκε ακόμα ένα στέλεχος της Αριστεράς γιατί παραβίασε τα Νομοσχέδια. Ο νέος που καταδικάστηκε ήταν ο Γ. Χριστοδουλίδης από τη Λάρνακα, γιατί κατά τη διάρκεια των γιορτασμών της πρωτομαγιάς παρέβη τους όρους που του είχε δοθεί η άδεια για τις παρελάσεις και ότι σαν υπεύθυνος επέτρεψε σε αυτούς που μετέσχαν στην παρέλαση να φωνάζουν συνθήματα εναντίον των βάσεων, και των ανελεύθερων νόμων.

Είπε ο Χριστοδουλίδης στο δικαστή Λεύκιο Ζήωνα:

"Σ' όλες τις χώρες του κόσμου, η Πρωτομαγιά γιορτάζεται με διαδηλώσεις και συγκεντρώσεις των εργατών και εργαζομένων. Είναι άξιο απορίας να

τεθούν απ' την Κυβέρνηση οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν κατά το φετεινό γιορτασμό της Πρωτομαγιάς. Οι εργάτες θεωρούν αντιδημοκρατική την προσπάθεια αυτή της Κυβέρνησης να φιμώσει το στόμα των εργατών. Οι εργάτες κραυγάζοντας τα δίκαια συνθήματα κατά την ημέρα της πρωτομαγιάς έπρατταν το καθήκον τους".

Το Δικαστήριο επιβάλλοντας στο Χριστοδουλίδη ποινή φυλάκισης δυο μηνών, είπε:

" Το δικαστήριο θεωρεί σοβαρό το πταίσμα του πρώτου κατηγορουμένου, ο οποίος υπό την ιδιότητα του ως υπεύθυνου της παρέλασης άνκαι μπορούσε να εμποδίσει τους άλλους να μη παρανομήσουν δεν το έπραξε. Το δικαστήριο λαμβάνοντας υπ' όψη την παραδοχή του πρώτου κατηγορουμένου ότι θα μπορούσε να εμποδίσει τους άλλους κατηγορουμένους από του να κραυγάζουν συνθήματα τον καταδικάζει σε φυλάκιση δύο μηνών".

Η Κυβέρνηση προχώρησε και σε νέα ανελεύθερα μέτρα και με ένα νέο Νομοσχέδιο στις 9 Ιουνίου έθεσε υπό πιο αυστηρό έλεγχο τις λέσχες και διαχώρησε τους ενήλικες νέους.

Με βάση το νέο Νόμο που θεωρήθηκε πιο ανελεύθερος από τον ήδη υφιστάμενο επεκτείνονταν τα δικαιώματα του εφόρου για την άσκηση ελέγχου στις λέσχες, ενώ παράλληλα διατηρούνταν τα δικαιώματα της αστυνομίας για επέμβαση στη λειτουργία της αστυνομίας για επέμβαση στη λειτουργία και την εσωτερική ζωή τους.

Βασικά όμως με το νομοσχέδιο απαγορευόταν σε πρόσωπα πάνω των 16 χρόνων να ήταν μέλη σε λέσχες που είχαν μέλη κάτω των 16 χρόνων, όπως επίσης και σε πρόσωπα που ήταν κάτω των 16 χρόνων να ήταν μέλη σε λέσχες που είχαν μέλη πάνω των 16 χρόνων. Έτσι στην ουσία διχοτομούνταν οι λέσχες στα δύο από άποψης ηλικίας των μελών τους, ενώ παράλληλα σε πολλά μικρά χωριά κυρίως δεν θα ήταν δυνατό να λειτουργήσουν τέτοιες λέσχες γιατί απαιτείτο σαν αριθμός για την ίδρυση λεσχών 20 μέλη.

Παράλληλα η αποικιακή κυβέρνηση απαγόρευε

καθημερινά εκδηλώσεις συλλατήτρια ή άλλες συγκετρώσεις χωρίς να ήταν υποχρεωμένη να δίδει λόγο για τις ενέργειες της.

Μια από τις πολλές απαγορεύσεις της αποικιακής δύναμης για τη συγκρότηση συγκέντρωσης στην Κύπρο ήταν το προγραμματιζόμενο για τις 3 Ιουνίου στη Λευκωσία Α Παγκύπριο Συνέδριο Ειρήνης που προγραμμάτιζε το Κίνημα της Ειρήνης στη νήσο που τελούσε υπό τον άμεσο έλεγχο του ΑΚΕΛ.